

Zápis z pravidelného jednání pracovní skupiny pro zajištění dostupnosti psychoterapie, psychoterapeutických a psychosociálních intervencí (PS PPP)

Datum: 02. 04. 2025 od 15:30 do 17:30 hodin

Místo: prezenčně i on-line

Účastníci: MUDr. Martin Holý, MBA, Mgr. Ivana Svobodová, prof. MUDr. Ján Praško, CSc., MUDr. František Matuška, PhDr. Alena Paloušová, MUDr. Juraj Rektor (on-line), PhDr. Karel Koblic, Mgr. Karel Kolitsch, PhDr., Mgr. Tomáš Petr, Ph.D. (on-line), Mgr. Daniel Krejcar, MBA Pavel Král Ph.D., Renata Marková (on-line), Ing. Lenka Čermáková (on-line, zástup p. Strnadová, MZD), Ing. Kateřina Humpová, Bc. Eva Halbichová Svačinková, DiS. (host MZD).

Nepřítomni: Mgr. Barbora Poláková, Markéta Vítková, Mgr. Jan Knytl, Mgr. PhDr, Mgr. Alice Strnadová.

Agenda:

- Lékařská psychoterapie a akreditace
- Poradenská psychoterapie (Živnost)
- Různé
- Digitální terapie podklad pro VZP v rámci preventivního fondu
- Shrnutí

Další termín jednání: 04. 06. 2025

Tabulka úkolů:

Č. úkolu	Ze kdy:	Kdo:	Úkol:	Termín:	Splněno:
5.	05. 2. 2025	Praško	Online terapie-podklady, doporučení pro VZP, data, zkušenosti ze zahraničí, efektivita	2.4.2025	Ano
6.	05. 2. 2025	p. Kolitsch	Asynchronní terapeutické programy-co víme, seznámení	2.4.2025	Ano
7.	05. 2. 2025	p. Holý	Rešerše efektivit programů nedoprovázených terapeutem	2.4.2025	zůstává
8.	02. 04. 25	MZD	Pozvat zástupce PRO při MZD k sdělení stanoviska ve věci započítání povinné odborné praxe do vzdělávání v návstavném oboru lékařská psychoterapie.	4.6.2025	Ano
9.	02. 04. 25	MZD	Pozvat zástupce VZP na další jednání. Informace o prověření Seznamu poskytovatelů poskytnutých ČAP	4.6.2025	Ano
10.	02. 04. 25	PS	Podklady pro VZP k tématu „terapie“ v online prostoru	4.6. 2025	zůstává

Lékařská psychoterapie a akreditace vzdělávacího programu

- Stále není zpětná vazba z právního oddělení MZD ohledně uznání praxe lékařů na neakreditovaném pracovišti v rámci vzdělávání v lékařské psychoterapii. Problém běží od roku 2016 a blokuje lékaře k ukončení atestace v oboru psychoterapie ačkoli splnili kritéria.
- Aktuálně je problém s uznáním praxe lékařům i před účinností zákona
- Téma uznání praxe konzultováno s prof. Kašpárkem, který přislíbil intervenci u ministra
- OLP aktuálně pokračuje v akreditačním řízení, kdy jsou žadatelé vyzváni k odstranění nedostatků v rámci podaných žádostí o udělení akreditace
- Nový nastavbový obor umožňuje vzdělání lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru psychiatrie nebo jiného medicínského klinického oboru s výjimkou oborů: hygiena a epidemiologie, klinická biochemie, lékařská mikrobiologie, patologie a soudní lékařství, ale s časovým odstupem 5 let. Navrhováno přechodné opatření, aby se výcvik počítal již od jeho dokončení, nikoli až od získání atestace.

Úkol: Pozvat na příští jednání zástupce právního oddělení MZD k vyjádření ohledně uznání praxe lékařů na neakreditovaném pracovišti.

Vázaná živnost

- Zákon je ve 3. čtení, jeho obsah bude upraven prováděcím předpisem
- Vznesen apel na kontrolu vymezení – riziko vyloučení některých skupin, kde je kritérium roční praxe v sociálních nebo zdravotních službách (např. pedagogové, duchovní)
- Bylo upozorněno, že tato kritéria byla široce diskutována a takto na základě shody napříč odbornou veřejností byl materiál odsouhlasen a posunut ke schvalovacímu procesu.

Různé

Výkon psychoterapie u adiktologů

- diskuse o možnosti nasmlouvání výkonu odpovídajících výkonů psychoterapie podle třístupňového modelu
- Praxe je zatím stále nejednotná a stojí na nezkušenosti a nejednotnosti výkladu třístupňového modelu psychoterapie
- navrhuje se sběr případů z terénu a řešení přes ústředí VZP
- pokud by VZP mělo problém zasmluvnit výkon adiktologa na konkrétním pracovišti lze požádat MZD o výkladové stanovisko pro zdravotní pojišťovnu

PR komunikace ohledně vymezení pojmů (potřeba srozumitelné komunikace směrem k veřejnosti i odborníkům, např. sjednotit popis rolí psychoterapeuta (splňuje kvalifikační kritéria 1. stupně psychoterapeutické péče) a odborníka poskytujícího psychoterapeutické konzultace nebo psychosociální intervence v rámci třístupňového modelu psychoterapie.

Témata supervize a koncepce psychoterapie je stále nosné, ale s ohledem na aktuálnější téma „distanční terapie“ se odsouvá

Nejednoznačná komunikace

- **Upozorněno na nejednoznačnosti ve veřejné komunikaci** (např. článek na seznam.cz čerpal z nepřesných informací uvedených na webu NZIP)

- **Diskutován postoj ČAP** na zneužívání označení „smluvní partner VZP“ na webech doporučených terapeutů
- ČAP uvedla, že garantuje odbornost, nikoli konkrétní chování jednotlivců
- Byl vznesen návrh, aby ČAP stanovila pravidla pro komunikaci a vytvořila etickou metodiku. Jako profesní organizace, která ručí za své odborníky, by měla mít možnost základního dohledu nad jejich činností a získávat zpětnou vazbu na základě podnětů od klientů nebo zdravotních pojišťoven.
- Byla zmíněna praxe, kdy jsou klienti informováni o nároku na určitý počet hrazených konzultací a po jejichž vyčerpání je jim nabídnuta možnost pokračovat formou přímé platby. Tento přístup může být zcela v pořádku, pokud je komunikace vůči klientovi transparentní a srozumitelná. Jisté obavy však vyvolává situace, kdy klient může nabýt dojmu, že celá terapie je hrazena z veřejného zdravotního pojištění, což může vést k nedorozumění.
- Byla vznesena připomínka k postoji Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) v souvislosti s financováním psychosociální podpory a intervencí v rámci preventivních programů. Přestože VZP tyto aktivity podporuje, zároveň deklaruje, že nenese odpovědnost za způsob, jakým jsou tyto prostředky následně interpretovány a využívány v praxi. V této souvislosti je rovněž třeba připomenout, že psychoterapie je hrazena jako zdravotní služba z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

Úkol: Pozvat na příští jednání zástupce VZP a požádat jej o informaci, jak s připomínkami ohledně neaktuálních údajů v seznamu terapeutů ČAP naložili

Digitální terapie podklad pro VZP v rámci preventivního fondu

Téma distanční podoby terapie a poradenských služeb se věnovala oblastem:

- Synchronní a Asynchronní formy podpory distanční terapie
- Digitální terapie s terapeutickým vedením „guided“
- Digitální podpůrné aplikace bez terapeutického vedení „unguided“
- Nové nástroje založené na umělé inteligenci a jazykových modelech
- Navržen přístup založený na víceúrovňovém modelu distančních služeb:
 - o první úroveň by tvořily preventivní či podpůrné intervence bez nutnosti přímého osobního kontaktu
 - o druhá úroveň by zahrnovala krátkodobý intervenční kontakt bez ambice vytvoření terapeutického vztahu
 - o třetí úroveň by již předpokládala osobní kontakt jako vstupní podmínku pro další distanční pokračování terapie
- Proběhla diskuse o tom, zda by online programy měly být schvalovány podobně jako léčiva, tedy na základě ověřené účinnosti a bezpečnosti
- Návrh na **vytvoření odborné mezioborové komise**, která by zahrnovala odborníky z řad psychoterapeutů, odborníků z oblasti softwarového vývoje, kyberbezpečnosti a bioetiky (inspirace v zahraničí)
- Diskutována **etická a bezpečnostní rovina** na základě aktivit v jiných resortech (např. Ministerstvo vnitra), které se zaměřuje na využívání digitálních nástrojů a AI v oblasti duševního zdraví, zejména u dětí a mladistvých. Zazněla potřeba koordinovaného postupu a varování před unáhleným zaváděním neschválených nebo neověřených metod do praxe.

Shrnutí

- **Shoda na potřebě vymezení různých forem online služeb** – zařazení v rámci systému zdravotní péče (např. rozdíl mezi psychoterapií, poradenstvím, psychoedukací, krizovou intervencí)

- **Online forma není plnohodnotnou náhradou osobního setkání v psychoterapii** – může však mít své místo při správné indikaci, zejména v první linii (např. krizové situace, poradenství)
- **Návrh vytvořit podmínky pro vznik nových zdravotních výkonů** – reflektovaly by specifika online terapeutických služeb, zejména pokud jsou poskytovány odborníky v rámci zdravotnických zařízení
- **Zmapování stávajících úhradových výkonů** souvisejících s online či telefonickým kontaktem, jejich aktuálního využívání v praxi a identifikace možností jejich případného rozšíření či doplnění
- **Doporučení zřídit mezioborovou odbornou skupinu**, která bude kompetentní k hodnocení konkrétních programů a stanovení pravidel jejich využití v systému veřejného zdravotního pojištění
- **Upozornění na potřebu zohlednit etické, bezpečnostní a vývojové aspekty těchto nástrojů**, včetně meziresortní spolupráce